

"TAKO DOBIJEN OTPAD NEMOGUĆE JE TRETIRATI KAO RESURS"

Odvajanje otpada samo na suvi i mokri ne valja

U praksi se pokazalo da je u sistemu dvije frakcije stopa recikliranog otpada manja od jedan, a u sistemu od tri do pet kontejnera dostiže i preko 80 odsto, kažu iz Zero Waste Montenegro. Ta NVO potpisnica je i dio zahtjeva koji su globalno upućeni učesnicima samita o klimatskim promjenama u Glazgovu

4344 pregleda 4 komentar(a)

Foto: podgorica.me

Damira Kalač

13.11.2021. 10:48h

Sistem odlaganja otpada na suhu i mokru frakciju koji se zagovara u Crnoj Gori i kakav se sprovodi u većini opština, nije uspješan, a tako dobijen otpad nemoguće je tretirati kao resurs, tvrde iz nevladine organizacije "Zero Waste Montenegro".

”U Crnoj Gori, iako je potpisnica Pariskog sporazuma i ekološka država, nažalost, još ne postoji kvalitetan plan i dovoljno jasna strategija za tranziciju ka održivim rješenjima problema otpada. Trenutno se u Crnoj Gori kao rješenja nude ‘suva i mokra frakcija’, što je u ostatku svijeta dokazano kao neuspješan način upravljanja otpadom, gdje preko 99 odsto količine otpada dokazano završava na deponiji, a manje od jedan odsto je moguće ponovo iskoristiti/reciklirati”, kazali su za “Vijesti” iz ove organizacije.

Pojašnjavajući zbog čega je otpad iz sistema “suva i mokra frakcija” nemoguće tretirati kao resurs, “Vijestima” su kazali da je to iz razloga što je u takvom sistemu njegov nivo kontaminacije previsok.

”Ideja o odvajanju mokre frakcije od suve je odlična, međutim, samo u teoriji. U praksi se pokazalo da je u sistemu dvije frakcije stopa recikliranog otpada manja od jedan odsto, a u sistemu od tri do pet frakcija dostiže i preko 80 odsto. Jedino sistemom sakupljanja otpada od vrata do vrata u minimum tri, a u najboljem slučaju pet frakcija – kontejnera (1. organski otpad, 2. papir i karton, 3. plastika i aluminijum, 4. staklo i 5. miješani materijali) možemo poslati deponije u prošlost, a otpad tretirati kao resurs”, kazali su iz “ZWM”.

Navode i studiju slučaja o Salači, malom mjestu u Rumuniji, gdje je, kako se navodi u studiji, prelaskom sa sistema suve i mokre frakcije na sistem sakupljanja otpada od vrata do vrata u pet različitih frakcija, za kratko vrijeme stopa odvojeno sakupljenog otpada sa manje od jedan odsto podignuta na 40 odsto.

”Osim visokog nivoa kontaminacije otpada sakupljenom u kontejnerima za ‘suvu i mokru frakciju’, problem je i taj što razdvajanje suvih materijala iziskuje neuporedivu količinu energije u vidu struje i vode, kao i ljudskih resursa, za razliku od sistema sakupljanja različitih materijala na samom ‘izvoru’, koji ne samo da se mogu lako reciklirati, već se mogu i ponovo upotrijebiti. Takođe, sistem dvije frakcije je na kraju dana skuplji od sistema pet frakcija iz razloga što prvi iziskuje neodrživo investiranje u izgradnju takozvanih ‘sanitarnih kadi’, na kojima se otpad samo taloži, a državna kasa prazni, umjesto investiranja u centre za obnovu materijala, centre za kompostiranje i ostale dobre zero waste prakse, koje su i ekonomski održive”, kazali su iz ZWM.

Svoje primjedbe na sistem “suve i mokre frakcije” iz te NVO juče su uputili predsjedniku i potpredsjedniku Vlade, predsjedniku Skupštine, predsjedniku države, ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i sekretaru za ekologiju. Osim toga, u dopisu su naveli i da se spalionice kao rješenje za problem deponija na evropskoj hijerarhiji otpada nalaze na samom dnu.

”I zapravo dijele zajedničko mjesto najgorih praksi sa deponijama”, navode iz ZWM.

Dodaju i da je, pošto Vlada Crne Gore počinje da usklađuje nacionalno određene doprinose (NDC) sa Pariskim sporazumom, važno izbjeći “neke obmanjujuće mjere koje se lažno predstavljaju kao klimatska rješenja kako bi se postigle neto nulte emisije (‘net zero’)”.

Uz pismo nadležnima u Crnoj Gori, ta NVO jedna je od više stotina potpisnica zahtjeva koje je Globalna alijansa za alternative spalionica (GAIA) predala učesnicima Samita Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama (UNFCCC), koji se održava u Glazgovu.

”Apelujemo na sve učesnike UNFCCC-a da ne prihvataju lažna rješenja za klimatske promjene kao što su spaljivanje otpada i spalionice za proizvodnju energije iz otpada, da rade na ukidanju investicija za

proizvodnju plastike za jednokratnu upotrebu i da pozovu petrohemijske kompanije da preuzmu odgovornost za zagađenje plastikom i za svoj ogroman doprinos globalnom zagrijavanju. Apelujemo na učesnike da podrže rješenja nultog otpada (zero waste) okrenuta zajednicama, koja generišu zelena radna mjesta, stimulišu lokalnu ekonomiju i smanjuju klimatsko zagađenje i zagađenje vazduha", piše u dopisu.